

» RÖVIDEN

Mérleget vont Johannis

A jogállamiság megőrzését nevezte idén lejáró első öt éves mandátuma egyik legfőbb vívmányának Klaus Johannis államfő csütörtök este. A novemberben újraválasztott elnök első öt éve mérlegét megvonva közölte: a külpolitika terén célja Románia NATO-n és EU-n belüli szerepének megerősítése, illetve az Egyesült Államokkal fennálló viszony szorosabbra fűzése volt. Belpolitikai szinten a korrupcióellenes küzdelem leállítását akaró antidemokratikus erők elleni harcát nevezte a legfontosabbnak.

Kihirdette az államfő a miniamnesztiát hatályon kívül helyező jogszabályt

Kihirdette csütörtökön Klaus Johannis államfő a büntetés-végrehajtási jogorvoslat törvényét hatályon kívül helyező jogszabályt. Az elítéltek idő előtti szabadulását lehetővé tevő törvény hatályon kívül helyezését a Nemzeti Liberális Párt és a Mentsétek meg Romániát Szövetség kezdeményezte. A tervezetről a képviselőház szavazott döntő házként. A képviselők akkor elfogadták az igazságügyi miniszter azon módosító javaslatát is, amely fenntartja a büntetés-végrehajtási jogorvoslat törvényének hatályát azok számára, akiket 2012. július 24-e és a jelen törvény hatályba lépése közötti időszakban ítélték el.

Kétfordulós polgármester-választás: Ludovic Orban bizakodó

A kormányt támogató pártok törvényhozóinak megfelelő mozgósításával elfogadhatja a parlament a kétfordulós polgármester-választásról szóló tervezetet – véli Ludovic Orban. A Digi24 televízió szerda esti műsorában Orban azt mondta, a PNL egyöntetűen támogatja, hogy két fordulóban válasszák meg a polgármestereket. A miniszterelnök ugyanakkor kizárja azt a lehetőséget, hogy a kormány sürgősségi rendelettel léptesse hatályba a kétfordulós polgármester-választásra való áttérést.

Putyin: a szakadár köztársaságokban nincsenek külföldi csapatok

A délkelet-ukrajnai szakadár köztársaságokban nincsenek külföldi csapatok, amelyeket a minszki megállapodások értelmében ki kellene vonni, csak önvédelmi erők, amelyek helyi lakosokból állnak – jelentette ki Vlagyimir Putyin orosz elnök csütörtöki moszkvai évértékelő sajtóértekezletén. Hozzátette, hogy mindkét oldalon vannak „zsoldosok, franciák és németek”.

Skócia újabb függetlenségi népszavazást kér

A skót miniszterelnök csütörtökön felszólította a brit kormányt annak lehetővé tételére, hogy a skót parlament dönthesse az újabb függetlenségi népszavazás kiírásáról. Nicola Sturgeon nyilatkozatában közölte: a múlt heti brit parlamenti választás eredménye nyomán immár vitathatatlanra vált a skót kormány felhatalmazása arra, hogy a skót népnek felajánlhassa a döntést saját jövőjéről.

Jogtalanul ítélték el a volt katalán elnökhelyettest

A luxemburgi székhelyű Európai Bíróság csütörtökön úgy döntött, hogy Oriol Junqueras volt katalán elnökhelyettes, szakadár vezető, európai parlamenti képviselői mentelmi joga érvényben volt, amikor októberben a spanyol legfelsőbb bíróság börtönbüntetésre ítélte. Az Unió bírósága a volt katalán elnökhelyettes azonnali szabadon bocsátására szólított fel.

EURÓPAI PARLAMENT: ROMÁNIA DERÍTSEN FÉNYT AZ IGAZSÁGRA AZ 1989-ES ESEMÉNYEK KAPCSÁN

Brüsszeli felszólítás Bukarestnek

Határozatban emlékezett meg az Európai Parlament az 1989-es romániai forradalom áldozatairól az események 30. évfordulója alkalmából, egyúttal felszólította Romániát az igazság kiderítésére az akkori eseményekkel kapcsolatban.

» BALOGH LEVENTE

Határozatban szólította fel csütörtökön az Európai Parlament Romániát arra, hogy derítsen fényt a 30 évvel ezelőtt kirobbant forradalom idején lezajlott eseményekkel kapcsolatos igazságra. A dokumentumot – amelyet az EP több frakciójába tartozó honatyák, köztük romániaiak és magyarországiak is kezdeményeztek – nagy többséggel, 513 támogató, 18 nem szavazattal, 87 tartózkodás mellett fogadta el az uniós törvényhozás. A határozat emlékeztet: a temesvári népfelkeléssel kezdődött a kommunista rendszer bukásához vezető forradalom, amely átmenetet jelentett az ország népe számára a szabadság és a jogállamiság felé, 1142

halálos áldozatot követelt, 3138-an súlyosan megsérültek, több mint 760 személyt pedig törvénytelenül fogva tartottak, és megkínzottak az események idején. Azt is megemlíti, hogy a 30 évvel ezelőtt forradalom a legerőszakosabb volt valamennyi, a vasfüggöny mögötti országokban zajló megmozdulás között. A határozat kitér arra is, hogy az erő alkalmazása a polgárokkal szemben alapjaiban rázta meg a társadalmat, és leszögezi: a bűncselekmények elkövetőinek azonosítása még mindig elmaradt, az ország népe elleni katonai agresszió ugyanakkor nem maradhat megtorlatlanul. Azt is megállapítja, hogy az áldozatok, illetve leszármazottaik a mai napig sem tudják az igazságot az akkoriban elkövetett erőszakos bűncselekmények kapcsán, azonban a román állam a mai napig indokolatlanul halogatta az igazság kiderítését és nyilvánosságra hozatalát, ami pedig elengedhetetlen ahhoz, hogy az áldozatok és örököseik méltányos jóvátételt kapjanak. A határozat felrója, hogy az állami hatóságok nem voltak képesek a nemzetközi emberi jogi normáknak megfelelően kellő hatékonysággal eljárni az ügyben. A dokumentumban – amelyben

az EP lerója kegyeletét a totalitarista diktatúra megdöntése érdekében életüket feláldozó áldozatok előtt – egyúttal elismerik, hogy az 1989 decemberében utcára vonuló békés tüntetők nyitották meg az utat Románia előtt a demokráciába való átmenet, a jogállamiság és a piacgazdaság, illetve a NATO- és az EU-integráció felé.

A határozat abszolút szükségszerűnek minősíti, hogy a román állam fokozza erőfeszítéseit az akkori eseményekkel kapcsolatos igazság kiderítésében, ez ugyanis elemi érdeke az országnak, az ország népének, Európának és az Európai Uniónak, az ország népének ugyanis jogában áll megismerni az igazságot. Az EP egyben felszólítja az Európai Uniót és a tagállamok intézményeit, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a kommunizmus bűncselekményei ne merüljenek feledésbe, egyben szavatolják, hogy ilyen bűnök soha többé ne követhessenek el.

Mint arról beszámoltunk, a jelentés kapcsán hétfőn zajlott le az EP-ben a vita, amelyen a felszólaló román képviselők következetesen elmulasztották megemlíteni a forradalom kirobbantásában kulcsszerepet játszó Tőkés László nevét.

Megszavazták Donald Trump felelősségre vonását

» HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Donald Trump amerikai elnök meggyőződése szerint a szenátus helyreállítja a törvényes rendet, és tisztázza őt az ellene felhozott vádak alól – hangsúlyozta a washingtoni Fehér Ház helyi idő szerint szerda esti – európai idő szerint csütörtök hajnali – közleményében, amelyet röviddel azután adott ki, hogy a képviselőház döntött az elnök elmozdítását célzó alkotmányos felelősségre vonási eljárás (impeachment) lefolytatásáról. Az amerikai képviselőház csütörtökre virradóra szavazta meg, hogy Donald Trump elnököt felelősségre vonják az ellene felhozott mindkét vádpontban, a hatalommal való visszaélés és a kongresszus munkájának akadályozása miatt, és ezzel döntött az elnök elmozdítását célzó alkotmányos felelősségre vonási eljárás lefolytatásáról.

A képviselőház külön-külön szavazott a demokrata törvényhozók által megfogalmazott két vádpontból. Először 230:197 arányban azt fogadták el, hogy az elnök felelősségre vonható a hatalommal való visszaélés miatt, majd 229:198 arányban megszavazták az eljárás lefolytatását a második vádpontban, a kongresszus akadályozása címén is.

A törvényhozók párthovatartozás szerint voksoltak, az első információk szerint csupán egyetlen demokrata párti képviselő, a hawaii Tulsi Gabbard nem szavazott a pártjával együtt, az adatok pontosításakor azonban árnyaltabb kép bontakozott ki. Kiderült, hogy két demokrata párti képviselő – Jeff Van Drew New Jersey-ből és a minnesotai Collin Peterson – mindkét vádpontban a republikánusokkal együtt voksolt, Jared Golden, Maine állam demokrata párti törvényhozója pedig az első vádpontot megszavazta, a másodikikat illetően azonban nemleges szavazatot adott le.

A voksolást megelőző vita több mint nyolc órán keresztül tartott, történelmi ihletű magyarázatok és rendkívül heves szócáták tarkították. A képviselők pártjaik álláspontját ismételve érveltek, és rendszerint nagy

Nem hagyja magát. Donald Trump ismét leszögezte, hogy nem tett semmi rosszat

tapsvihar tört ki, amikor a republikánusok azt bizonygatták, hogy az elnök ellen felhozott vádpontok alaptalanok, és nem bizonyítottak. Ezért az egész eljárással a demokraták szerintük a jövő évi választásokat akarják befolyásolni.

A demokraták szerint viszont Donald Trump korrupt módon visszaélt a hatalmával, amikor a Volodimir Zelenszkij ukrán elnökkel folytatott telefonbeszélgetésében azt vetette fel, hogy Kijev indítson vizsgálatot a demokraták egyik elnökjelöltje, Joe Biden volt alelnök és fia, Hunter Biden ukrain üzleti ügyeiben. A demokrata törvényhozók állítása szerint az elnök ezzel idegen hatalmat buzdított arra, hogy beavatkozzék az amerikai választási folyamatba, és egyben veszélybe sodorta az amerikai nemzet biztonságát is. „A hatalomról van szó. Donald Trumpnak van hatalma, a demokraták pedig akarják a hatalmat” – hangsúlyozta Matt Gaetz floridai republikánus képviselő.

Nancy Pelosi demokrata párti házelnök a voksolás után tartott sajtótájékoztatóján az Egyesült Államok számára „nagyon szomorúnak”, de az alkotmányosság szempontjából „nagyszerűnek” nevezte az impeachment megszavazását.

A képviselőházi szavazás után az impeachment-folyamat a szenátusban folytatódik, ahol szabályszerű tárgyalást folytatnak le.

Az elnöki hivatal, a Fehér Ház közleményben reagált a voksolásra. Hangsúlyozta, hogy Donald Trump meggyőződése szerint a szenátus helyreállítja majd a törvényes rendet, és tisztázza őt a vádak alól. Stephanie Grisham szövívő a szavazást „az amerikai történelem egyik leggyalázatosabb politikai epizódjának” minősítette. Kiemelte, hogy „a demokraták egyetlen republikánus szavazat és bűncselekményre utaló egyetlen bizonyíték nélkül keresztünyomták a képviselőházban az impeachment törvénytelen cikkelyeit”. Donald Trump szerdán este – a szavazás idején – egy michigani kisvárosban tartott nagygyűlést. Ott arra szólította fel híveit, hogy jövőre a félidős választásokon „küldjék a pokolba” Nancy Pelosit. Trump 1789 óta a harmadik amerikai elnök, aki elen az alsóház vádat emelt, de a várakozások szerint két elődjéhez – Andrew Johnsonhoz és Bill Clintonhoz – hasonlóan őt sem fogják elmozdítani tisztségéből. A szenátusban kétharmados többség kellene ehhez. Ott azonban többségben (100-ból 53-an) vannak a republikánusok.